(Nro. 253.)

GAZETA LWOWSKA

W Poniedziałek Nro. 127. 5. Listopada 1821.

Wiadomości kraiowe.

— Ze Lwowa. —

Oto są dalsze Mówy miane na Seymie tegorocznym:

Odpowiedź JW. Prezesa na Mowe JW. pierwszego Kommissarza.

»Ogłoszone Postulata wysłuchały zgromadzone Stany z naypowinnieyszym uszanowaniem, widziemy w nich z rozrzewnieniem, iż Nayiaśnieyszy i miłościwy Pan dzieli dolegliwość naszą, że nałożone na rok następuiący ciężary, nie gwoli sercu swoiemu, ale gwoli naglących Państwa potrzeb wymierzać musiał, że nakoniec życzenia Nayiaśnieyszego Pana sam bieg czasu, iakiego prace około polepszenia dobra powszechnego przedsiewzięte wymagaią, nie tylko posunąć, ale i wyprzedzićby chciały.»

»Nie mogł Nayiaśnieyszy Pan do ogłoszenia nam woli Swoiey dostoynieyszego zrobić wyboru. Imiona Wasze JWW. Kommissarze przypominaią szereg zacnych i dobrze Oyczyznie zasłużonych Mężów, osobiste zaś Wasze bądź zasługi, bądź przymioty, pamięć te odświeżaią.«

»Stany zgromadzone do naradzenia się nad Postulatami Nayiaśnieyszego Pana niezwłocznie zabiorą się i gdyby możność kraiu gorliwości Stanów zgromadzonych wyrównać mogła, dalibyśmy świetnieyszy przykład i naszego ku Nayiaśnieyszemu Panu przywiązania i tego dla Oyczyzny naszey poświęcenia się, których smutne nawet czasów trudności, na sercach naszych zatrzeć nie mogły.«

Prześwietne Stany! Głos Nayiaśnieyszego w otwartości do Was wyrzeczony, trafił zapewne do serc Waszych, obraziłbym cnotliwe skłonności Wasze, gdybym na chwilę miał mniemać, iż w tak ważnym prac przedsiewziętych zawodzie, albo Was zagrzewać, albo Wam obce przykłady do naśladowania stawiać potrzeba.

»Słyszeliście Prześwietne Zgromadzone Stany w sprawie, który Wam wybor Stanowy zdawał, iż w ciągu czasu między Seymem i Seymem upłynionego, wiele się przygotowało do przyszłego polepszenia stanu kraiu naszego. Między szczęśliwe wypadki słusznie policzyć należy powrót do kraiu tego Szanownego Rządcy naszego, przytomność Jego i szczęśliwe polepszenie zdrowia na usłudze publiczney starganego, zaspokoiły troskliwość Waszą.«

»Mąż ten uprzeymością swoią ciągnie serca wszystkich i sam byłby zdatnym rozniecić zapał przywiązania do szczęśliwie nam panuiącego Monarchy, gdyby co do tego przywiązania dodać można było.«

»Złożywszy hołd Nayiaśnieyszemu Panu i oddawczy winną część JWW. Kommissarzom, posiedzenie dzisieysze zamykam, a w następuiących dniach zwykłym sposobem nad Postulatami Jego Ces. Krol. Mości i innemi przedmiotami do obrębu naszego należącemi naradzać się będziemy.«

(Zamknięcie Seymu dnia 20go Października 1821 roku.)

M O W A

JW. Hrabiego Stadnickiego Prezesa Seymu.

»Dzieło ukończonego Seymu składamy w ręce Wasze JWW. Kommissarze, zanieście ie przed Tron Nayiaśnieyszego Pana iako dowod niezłomney gorliwości naszey. Byliście świadkami obrad naszych i dacie nam to chlubne świadectwo, że troskliwe woli Nayiaśnieyszego Pana wykonanie, wprowadzało nas w zapomnienie obecnego stanu naszego, iakoż nie ożywia nas tylko ufność w dobroci, mądrości i sprawiedliwości Nayiaśnieyszego Pana, i na ten ieden punkt wszystkie się nasze zgromadziły nadzieie.«

»Prześwietne Stany, z rzetelnem serca moiego uniesieniem powiedzieć mogę, iż obrady Wasze, duch który ie ożywiał, wierność dla Nayiaśnieyszego Pana, nieskażone do Oyczyzny przywiązenie, iak są i będą wzorem naśladowania godnym, tak stały się chlubną ozdobą urzędowania moiego. Klęski nasze są dziełem

)(

czasu których odwrócić nie było w mocy ludzkiey; stałym i męskim umysłem znosić ie przystoi; troskliwość Nayiaśnieyszego Pana, którą w każdym postrzegamy kroku, nie zostawia nas bez pocieszaiącey przyszłości.«

»Kiedy iuż obrady nasze zamkniętemi bydź maią, uchybiłbym własnemu sercu, gdybym Wam JWW. Kommissarze nie złożył tego uwielbienia, które osobom Waszym należy. Ufność którą Was Nayiaśnieyszy Pan zaszczycił, stała się nowem ogniwem spaiaiącym serca całego Narodu i zbliżaiącym ie do Nayiaśnieyszego Pana, nie wahamy się bowiem w stałey nadziei, iż obowiązki wysokiego powołania waszego będziecie umieli poiednać: z głosem Oyczyzny i tego Obywatelstwa, z którego grona wybranymi byliscie.

M O W A

Pierwszego Ces. Król. Kommissarza Seymowego, JW. Hrabiego Lanckorońskiego:

»Przezacne Zgromadzone Stany!«

»Ostatni raz głos móy podnosze w tem świetnem Zgromadzeniu, pierwszy był tłumaczem zleceń Nayiaśnieyszego Pana, dzisieyszy przy schyłku urzędowania, iest wyrazem radości, żeście przezacne Stany doznaną powolnością woli Jego zados ć uczynili.«

»Wiadome nieograniczonemu światłu Nayiaśnieyszego Pana są ciężary nasze, równie iak trudna sposobność ponoszenia onych, lecz chęć szczera i usilność w dopełnianiu żądań Jego, tym większym będzie dowodem gorliwey chęci poświęcenia się zupełnego potrzebom wskazanym.«

»Znane przymioty Nayiaśnieyszego Pana słodzą smutne, wciąż ciągnące się wydarzenia Wieku naszego, w którym zdaie się, że Nieba łaskawe wskazały troskliwemu Monarsze bydź dla Ludu swego tamą od powszechney umysłów nieszczęśney zarazy, którey zarody w naszym szlachetnym Narodzie krzewić się nie mogą.«

»Damy oney odpor nayskutecznieyszy, gdy starannem wychowaniem dziatek nieustannie wpaiać w nich będziemy, przykłady cnót szanownych przodków naszych.«

»Niech nazwaną oświatą, nowościami bez doświadczenia zaięte duchy, szczęśliwszemi iakeśmy byli, mieć nas niechcą, starania onych są widmem uroionem, lub złą chęcią i odrazą spokoyności. Są to Niebios kary, zesłane przez umysły, którym nayświętsze obowiązki i odwieczne prawidła wydaią się bydź nieznosnemi pęty, a ziemia na którey przebywaią, obojętną lub obcą. Niech nas i Lud nasz nie nękaią poróżnianiem i mniemaną gorliwością ludzkości, którey nasz Narod, gdy z gruntu i bez uprzedzenia poznany, może bydź wzorem dla drugich.«

»Odebrane dzieło seymowe z rąk godnego Prezesa Stanów, miłym dla mnie iest obowiązkiem, złożyć u podnóżka Tronu, do którego otwarte są Panskie podwoie dla każdego stanu, milionom Ludów Jemu podległym, którym poświęcać się, a panować, On to iednem mieni. Ktokolwiek przed Pańskiem Jego obliczem stanie z uniżonym dla Majestatu umysłem i sercem dla Niego zaiętem, z wyłuszczeniem iasney prawdy bez żadnego ukształcenia tey iedyney prawego sumienia istoty, ten pewnie w przełożoney niedoli znaydzie dobroczynne skutki.«

»Dał nam Nayiaśnieyszy Pan nasz, miłościwy dowód swey Łaski w odnowieniu Stanów kraiowych, by bezpośrednio prośby Ludu serce Jego oycowskie zaymowały.«

»Przenikła mądrość, doyrzała rozwaga, doświadczenie wprawnego władania na ogromney przestrzeni swey dziedziny, zapewniać nas może, że Nayiaśnieyszy nasz Pan raczy iako dobrotliwy i troskliwy Oyciec wysłuchać głos Ludu swego.«

»Przezacne zgromadzone Stany!«

»Teraz gdy iuż czas zeyść z tego stopnia, do którego mnie na tak wysoki szczyt łaska i ufność Pana mego doprowadziły. Raczcie wysłuchać szczerych wyrazów w ostatniey chwili Zgromadzenia naszego.«

»Niezostaie mi, iak polecić się ukochanych rodaków względom. Tam gdzie mi na możności w mym małym okręgu nie braknie, wysługą moią każdego uprzedzę; Monarsze hołd, i prosby Wasze gorliwie i wiernie przedstawię, a że mnie zbliżył do drogich sercu memu Współbraci, naywyższe dzieki u Tronu złożę.«

M O W A

JW. Tomasza Dąmbskiego C. K. drugiego Kommissarza Seymowego, i Radcy Sądowego Królestw Galicyi i Lodomeryi, oraz Krayczego Koronnego, na Seymie d. 20. Października 1821 miana.

»Prześwietne Seymuiące Stany!«

»Dobro szczególnych składaiąc ogół pomyślności kraiowey, było od wieków celem troskliwości szczęśliwie nam panuiącego Domu. Ofiary z dobra prywatnych dla całosci kraiu i obrony wielkiego Państwa składane, sama tylko wskazywała potrzeba, a ścisła stanowiła sprawiedliwość. Te ulubione w rodzie swoim cno-

ty podawał Poprzednik swoiemu Następcy obok dziedzictwa Tronu. I na tey to podstawie wzniesiony Tron Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla Pana naszego miłościwego, stał świetnie od wieków, był niewzruszonym w ostatnich a w dzieiach świata nieznanych zaburzeniach i przetrwa następne wieki; bo tylko prawdziwa cnota oprzeć się może wszelkim śmiertelnych pociskom: iey panowanie usprawiedliwia zamiary Opatrzności i dzieła ludzkie nieśmiertelnemi czyni.«

»Tey to cnocie rządzenia naszego dobrotliwego Króla odziedziczoney od przodków swoich, winniśmy Przesw. Stany to pełne ufności wynurzanie się w naszych potrzebach, troskach i pociechach, które każdy z wolnym przystępem składa na łonie Oyca Oyczyzny, a które w Seymach naród zebrany, do Tronu Króla zanosi. W tym zamiarze zwoływani na Seymy czuiecie Prześw. Stany ważność swoiego przeznaczenia. Dzieła Wasze Seymowe daią oznakę ducha narodowego i stałey Waszey dla łaskawego Króla miłości. Lecz wzorem Władzców naszych idąc, winniśmy te obywatelskie uczucia podawać naszemu potomstwu, winniśmy chlubną zostawić pamięć stateczney Króla dla nas łaskawości i oraz iedności narodu z Królem. Zwróćmy więc uwagę na ogólny obraz kończącego się Seymu i zostawmy go w czystem iego świetle, dla naszych pokoleń.«

Z własnoręcznych wyrazów naszego nayłaskawszego Króla, z rąk szanownego Kommissarza pierwszego Seymowi złożonych, widzieliście Prześw. Stany stałe ukontentowanie Oyca Oyczyzny, Narodowi, iako ukochaney swoiey Rodzinie, za iey doznaną miłość ku sobie uprzeymie oświadczone. Widzieliście zupełne zaufanie, z iakiem Król nasz sprawiedliwy wskazał ludowi swoiemu nieuchronne Panstwa potrzeby, a dzieląc nasze troski w teraźnieyszem trudnem położeniu, zapewnia Was ten naylepszy Król o nieustannem usiłowaniu, iakiem dobrotliwe serce Jego iest zaięte do sprawienia Wam nayrychleyszey ulgi. Nadzieia ta dana od Króla, pod którego Rządem niegdyś lekkie znosiliśmy nakłady, pokrzepiła Wasze zwątlone siły, a biorąc na rozwagę Królewskie Postulata, nieradziliście się Waszey zamożności, lecz raczey Waszey dla ukochanego Króla powinności. Poszliście torem przodków naszych. Od wieków bowiem Naród nasz we wszelkich zmianach formy rządu, zawsze sławę Królów i Ich osoby kochał. Umiał ten Naród przewidywać odległe wypadki, umiał zaradzać złemu na sąsiedzkiey ziemi, niżeli przeszło do własney, umiał wznosić się nad bliski własny interes dla dalszych, lecz dobrze zrozumianych korzyści. Nieraz piersiami naszemi zasłanialiśmy Europę od napadu hord barbarzyńskich zyskuiąc Królom naszym i Narodowi chlubne w potomności znamiona Przedmurza Chrześciaństwa.«

»Ten piękny rys charakteru narodowego dochowaliśmy w całey iego świetności. Wszakże, kiedy nasz potężny Cesarz i Król, w długoletniey i wszystko niszczącey woynie bronił swoie Państwo, i uciśnioną Europę, kiedy oręż Jego dopełniał przewagi iedney połowy świata naprzeciw drugiey sprzymierzoney, ochoczo niesliście w ofiarze potrzeby woienne, a krocie naszey młodzieży, odnawiały odwieczne sławę bitnego ludu. Kiedy oswobodzoney Europy Mocarze zebrali się w iednę, że tak powiem, rodzinę, Cesarz i Król nasz na łonie swoiem iednał umysły, zagaiał ciosy woyny, i ustalał pokóy; a obok wagi sprawiedliwości Jego, zagrażać sprzecznym musiała poważna potęga, wsparta na przywiązaniu, dobrych chęciach, i ofiarach, któreście w zawód z innemi ludami berłu Jego podległemi świetnie przynosili. Tak iest Prześw. Stany, groźna potęga oszczędza krwi rozlewu, kiedy iest w ręku sprawiedliwego. Kiedy nakoniec burza od zachodu nieprzewidzianemi zagrażała następnościami Mocarza Europy, z nieograniczonem zaufaniem, moc zaspokoienia powierzyli potędze naszego wielkiego Króla. Tak, iako niegdy Rzymianie swoie wiecznie słynące prawa przed mocą Dyktatorów zawieszali. Z chlubą naszego wieku oddała Europa hołd winny cnotom naszego Króla, wyznała wyższość Cesarza, która w domu Jego od wieków świetniała. My tę prawdziwę wielkość uwielbiaiąc niesiemy znaczne ofiary. Są one zaiste dotkliwe, ale łożone na ocalenie wszystkiego, bo w burzach wszystko się traci.«

»Prośby Wasze Prześw. Stany do Tronu podane, iako z czystych chęci dobra powszechnego i nieograniczoney ufności w dobroci Króla pochodzą, tak Mu nasz czci i uszanowania godny obywatel, a pierwszy Jego Kommissarz przychylnie odniesie. Nie masz w tych prośbach chęci nowości lub odmian; mądrość bowiem Wasza Prześw. Stany przyznała te wielkie prawdy, że Administracyia Rządu od wieków ustalona, którey kodexa stały się w Europie wzorowemi dziełami, nie nowości, lecz ścisłego i dobrze zrozumianego wymaga utrzymania. A ieżeli z ciągiem czasu odmiany iakowe potrzebnemi staią się, te tylko w samegoż czasu kolei łagodnie następować mogą. Gdy iednak w tym ostatnim względzie prawa nasze uważać będziecie, tedy z uczuciem synowskiey miło-

ści, złożycie Prześw. Stany hołd wdzięczności narodowey, za pełne mądrości i ścisłey sprawiedliwości własnoręczne wyroki naszego wielkiego Króla. Przez służbę moię bliżey one widząc, winien iestem głośno wznieść powinne uwielbienia. Wszystkie wyroki naywyższe noszą cechę bezstronney sprawiedliwości, a sprawy skarbu ulegaią powszechnym prawom. Zabezpieczenie osób i własności bez różnicy stanu, są ciągłym przedmiotem troskliwości i opieki naszego cnotliwego prawodawcy. Macie w Nim zawsze obraz człowieka działaiącego w obliczu Boga; widzicie oraz niespracowanego Monarchę szczęściu ludów swoich oddanego.«

»Wracaiąc do domów naszych niesiemy w sercach nie tylko pociechę, iaką opieka prawa nadaie, lecz oraz to miłe zaspokoienie, które szczęśliwy Króla naszego wybór osób będących na czele Władz Krajowych przynosi. Król nasz troskliwy o dobro tych Królestw zachował nam na czele Rządu męża z gorliwości o dobro powszechne, z wielkiego swiatła, i sprawiedliwości znakomitego, a Dowodztwo siły zbroyney, okrytemu zasługami Woiownikowi iuż po drugi raz oddał. Oba ci Naczelnicy Krajow, znani z miłości do ludzi i szczególney do Narodu naszego przychylności, życzliwym swoim zarządzaniem, godnie wam w Królu wystawiaią Naylepszego Oyca.«

»Arcy-Pasterz Wasz i Pierwszy kraiu Urzędnik, dany nam z daru Opatrzności i dobroci Króla, przewodniczy ludowi drogą cnót obywatelskich, do zasług przed Bogiem. Wspólnie z Nim drudzy szanowni Władzcy Duchowni prowadzą przykładem i nauką do tego przekonania powszechnego, iż szczęście Ludów, a w niem i Panuiącego tylko na cnocie spoczywać może, do którey rozum prowadzi człowieka, lecz wiara zagrzewa.«

»Obok Sgo Ołtarza wznosi się Świątynia nauk. Są one posunione do tey doskonałości, która uchrania od błędów, o iakie niedoyrzała przyprawia nauka. Rozwiianie pomyślności kraiowey, ten to prawdziwy cel nauk wszystkich, aby tém pewniey osiągnionym został; żądaliście Prześwietne Stany, aby one w obradach Waszych miały swoiego współczłonka. Zaledwo doszły prośby Wasze do Tronu, a iuż w poszród Was zasiada Mąż w zawodzie naukowym zasłużony.«

»Wydział Wasz Stanowy, pod szanownym prowadzony sterem, w całym swoim składzie, godny ufności Narodowey, zdaiąc Wam sprawę z swoich czynności rocznych wzbudził u Was Prześwietne Stany, obok należytey dla mężów w tym zawodzie poświęcaiących się wdzięczności i tę powszechną dla Narodu pociechę, że wznosi Rządu zaufanie, z którem w przedmiotach dla kraju ważnieyszych zawsze iest pytany, a Jego zdania łaskawym względom naszego dobrotliwego Króla, bezpośrednio przedstawianemi zostaią.«

»To zaufanie Króla w Narodzie ustalać będzie dzieło Seymu tego. Bo chociaż Seym ten, równie iak przeszłe wystawia stałość Waszego sposobu myślenia, lecz poświęcanie się dobru powszechnemu, im bardziey w roku następnym staie się trudnieyszem, tem więcey ściągnie na siebie łaskawe względy naszego miłościwego Króla.«

»Dzięki niech będą Panu zastępów, który Wasze Prześwietne Stany oświecał obrady. Dzięki szanownemu Prezesowi Seymowemu za Jego światłe, i ze wszech miar gorliwe przewodnictwo.«

(*Mowę JWX. Prymasa odkładamy do następuiącego Numeru.*)

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Naynowsze wiadomości z Curacao potwierdzaią, co Boliwar w biuletynie swoim namieniał o zwycięztwie pod Coloboze; zapewne z potyczką tą ukończyło się wielkie dramma na stałym lądzie (*Costa firme*), ponieważ Kartagina i Puerto Cabello nie będą się mogły długo trzymać. Boliwar pomimo swoiego uroczystego złożenia godności, mianowany iest Prezydentem Rzeczypospolitey Kolumbiyskiey, udał się do Cucuty, gdzie się zebrać ma kongres. W mieyscu iego dowodzi Jenerał Paez, który w ostatniey potyczce dokazywał cudów waleczności. Zapewniaią, że nikt w Ameryce własną ręką nie zabił tyle nieprzyiaciół.

Portugaliia Brazyliia i Algarbiia.

Ponieważ rozboynicy coraz bardziey stawali się śmielszymi w prowincyiach pogranicznych, zatem Stany na wniosek P. Bastos uchwaliły utworzenie korpusu żandarmeryi. Niektórzy z Deputowanych tego byli zdania, aby tylko istnieiących przepisów przeciwko rozboynikom ściśle dopełniać; atoli P. Bastos okazał potrzebę ułożenia surowego tymczasowego prawa dla wytępienia rozboyników, co tym iest potrzebnieyszem, gdy z iedney strony rozboynicy doznaią wsparcia od nieprzyiacioł teraźnieyszego porządku rzeczy, z drugiey zaś nowe urządzenie woyskowe nie iest ieszcze działalnem. Stany przychyliły się do tego wniosku, zastrzegaiąc sobie, że prawo wyiątkowe, do którego ułożenia wyznaczono Kommissyą

ustać ma od chwili, gdy osiągnie swoy skutek, i że wtedy dawne prawa z nowu powinny bydź wykonywane. Prawo to tymczasowe zawierać także będzie przepisy przeciwko przemycaiącym, którzy niekiedy zbroyno przerażaią gminy pograniczne. — Prawnik Paryzki, P. Bounin przesłał Stanom exemplarz dzieła swoiego: »*Doctrine sociale et principes universales des loix et des rélations mutuelles des Nations.*

Podług wiadomości z Lizbony z d. 29. Września (umieszczonych w Konstytucyioniście), wyiechał sprawuiący interessa Angielskie (P. Ward) z tey Stolicy, iak niektórzy twierdzą bez paszportów.

Hrabia Arcos, powracaiąc z Rio de Janeiro rzucić miał w wodę wszystkie papiery dyplomatyczne tyczące się prowincyi Zamorskich a nawet część korrespondencyy dyplomatycznych. Ztąd uchwalono przeciwko niemu śledztwo; miano nawet posłać rozkazy do Rio de Janeiro, aby ztamtąd przysłano ieszcze znayduiące się w tey papiery.

Hiszpaniia.

List z Madrytu z d. 1. Października (umieszczony w Dzienniku Paryzkim) zawiera: »Różnych dowodzców kupy, które się niedawno ukazały w Andaluzyi, tak się powiększyły, iż zaczynaią nawet dla Rządu bydź strasznemi. Szczególniey Zaldywara kupa iest tak liczną, iż się podziela na dwie części, z których iedna osadziła wąwozy pod Sierra Morena i chwyta wiele poczt idących do Andaluzyi i z tamtąd. Co zaś naybardziey ściąga uwagę pomiędzy temi kupami, iest to, iż maią podostatkiem pieniędzy, płacą gotowizną i zachowuią karność. — W Madrycie uważaią iuż, iż wyłączenie 22 zastępców Deputowanych (*supplentes*) z prowincyy zamorskich może zrządzić nieprzyiemne dla Hiszpanii skutki. Szczególniey mocne wzbudza obawy skutek, iaki wiadomość ta sprawiła na wyspie Kubie; ztąd przypuścić można z pewnością, że pytanie to na nowo przełożone będzie Stanom. Przynaymniey wiadomo, że wielu mocny wpływ maiących Deputowanych, którzy nie byli obecnymi posiedzeniom przygotowawczym, okazało równie niechęć swoię względem tego postępowania i zapewniło, iż wszystko łożyć będą, aby Stany odciągnąć od tey uchwały.

Na posiedzeniu Stanów z d. 29. Września odczytano proiekt adresu do Króla, który podług artykułu 161. ustawy nie iest niczem, iak obiaśnieniem odpowiedzi Prezydenta na mowę Króla zagaiaiącą; w niektórych mieyscach prawie się dosłownie z nią zgadza. — Na tem samem posiedzeniu mianowały Stany różne wydziały, maiące zlecenie przygotować swoie prace względem przedmiotów maiących bydź przez Rząd przełożonych. Zdaie się, iż te przedmioty maią bydź dokładnie przedsięwziętemi podług porządku wskazanego w mówie Królewskiey. Proiekt do prawa względem podziału terrytoryialnego iest już ukończony. — Posiedzenie z d. 30. poświęcono wysłuchaniu kilku mowców względem nowego podziału Hiszpanii. — Proiekt do prawa zatrzymuie dawne prowincyie i tylko obeymuie mnieysze podziały na obwody, które maią mieć swoie Deputacyie, to iest, swoie rady prowincyyne i swoich Naczelników politycznych, którzy podległymi są owym Stolicy każdey prowincyi; proiekt ten ściąga się oprócz tego do dawnych mnieyszych podziałów, i odrzuca zasadę iedynie jeograficznego podziału i symmetryi materyialney podobnie do owych Francuzkich Departamentów. Mundury woyska będą zupełnie odmienione; woyska liniiowe mieć będą mundury niebieskie z karmazynowymi wyłogami; lekka piechota zielone mundury z takiemiż wyłogami, iak woysko liniiowe; iazda liniiowa żółte mundury, lekka iazda zielone z wyłogami karmazynowemi; kyryssyiery będą mieli mundury czerwone; artyleryia zaś i inżenyieryia zatrzyma dotychczasowe. — Marszałek polny Antonio de la Torre mianowany iest Jeneralnym Kapitanem Murcyi, a były Minister Moreno Daviz, Naczelnikiem politycznym Sewilli. Poprzednika iego złożył Król z urzędu, poieważ dozwolił obchodu po ulicach na cześć Riega. Tymczasem przesyłaią ieszcze prośby za tym Jenerałem, a niektóre ułożone są w wyrazach dobitnych.

We wszystkich miastach, gdzie się tylko dowiaduią o śmierci Jenerała Arco-Arguero, odprawuią za niego nabożeństwo żałobne. Niektóre Dzienniki umieszczaią iuż napisy na grobowiec, który ma bydź dla niego wystawiony albo na wyspie Leonu w Badajoz, lub w Madrycie.

Donoszą z Madrytu, iż tam iest w obiegu pisemko Deputowanego Romero Alpuente, wystawiące pewną dostoyną Osobę i wielu z Ministrów Króla, iako te, które, ieżli nie są sprawcami przeciw-rewolucyi, to przynaymniey takową wspieraią. Podług tego spodziewaią się tam nowych wypadków.

Żółta gorączka pustoszy Kataloniią codziennie i rozszerzyła się iuż do Arragonii. List z Pampeluny z d. 3. Października (umieszczony w Gazecie Francyi) donosi w

tey mierze: »Listy, które dzisiay odebraliśmy z Katalonii bardzo są pogrążaiące. Żółta gorączka straszne tam czyni spustoszenia. W dniach 23. i 24. Września umarło w Sarragossie nie licząc dzieci, 260 ludzi. Zaraza ta pokazała się w Lerydzie, Barbastro i innych miastach Katalonii i Arragonii. Mówią, że cała Tortoza wymarła. Mequineza i Fraga utraciły prawie całą ludność. — Mieszkańcy Katalonii uciekaią na wszystkie strony; prawie niepodobieństwem iest zapobiedź, aby niektórzy z tych nieszczęsnych nie przedarli się i zanieśli zarodu tey zarazy do innych prowincyy. Władze wszelkich używaią sposobów dla zaradzenia temu złemu; atoli obawiaią się, aby ich usiłowania nie były daremnemi.«

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

P. Ward, sprawuiący interesa w Lizbonie, uczynił Stanom przełożenia przeciwko prawu, podług którego nałożono na wszystkie towary wełniane wprowadzone z Anglii tak wysokę cenę, że innemi słowy, wprowadzenie takowych zupełnie zakazano. Nota iego ma bydź ułożona w wyrazach dobitnych, dla czego obawiaią się nieprzyiemnych skutków.

Osławiony toast ku pamiątce Wilhelma III. spełniono podczas obiadu u Lorda Majora w Dublinie z nieiaką tylko odmianą i ażeby bardziey się naygrawać zaproszono na ten obiad kilku Katolików. Do czegoż, pytaią się tuteysze gazety, doprowadzić ma ta hańbiąca nietolerancyia względem Irlandczyków?

Francyia.

Z Paryża d. 3. Października. — Podług zdania gazety Codzienney ściśle roialistyczney stosownie do teraźnieyszych wyborów, uformuie na naybliższem posiedzeniu Izby Deputowanych prawa strona, ściśle roialistyczna, znaczną większość, i nie będzie iuż wzmianki, aby rola iey była zaprzeczaiącą tylko, lecz co zechce tego dokona.

Minister Spraw Zagranicznych, Baron Pasquier, wyniesiony do godności Para; przestaie on przez to bydź członkiem Izby Deputowanych, gdzie iak wiadomo, skutecznie działał dla sprawy Rządu.

Niemcy.

Z Hannoweru dnia 16. Października. — Na mowy miane w d. 12. t. m. przez Deputacyie obudwóch Izb Stanów Kraiowych, i innych Deputowanych z różnych prowincyy kraiu i Magistratu tuteyszego miasta, odpowiedział Monarcha w ięzyku Niemieckim. W tym dniu dał także Monarcha C. Ross. Jenerałowi Hrabiemu Benigsenowi szczególne posłuchanie.

Niektóre osoby, w postępowaniem swoiem podczas nieprzyiacielskiego panowania ściągnęły niechęć N. Pana, i ztąd oddalone, otrzymały teraz zezwolenie bywania na Dworze.

Ztamtąd z d. 19. t. m. — Uroczystości urządzone dla zabawy i przyiemności obcych wysokich osób ciągle trwaią, chociaż ze smutkiem udział maiących, brakuie naygłownieyszey radości i naywyższey ozdoby. W Niedzielę d. 14. przy odgłosie dzwonów odspiewano *Te Deum* we wszystkich kościołach. Kościoł zamkowy, gdzie publiczność spodziewała się oglądać swoiego szanownego Monarchę licznie był napełniony. D. 15. czyniła obroty piechota, a wieczorem przeięty był cały Dwor publiczność w teatrze, gdzie wystawiono »Falszywą Katalani. Wielu świetnie ubranych mężczyzn i dam wysokiego stanu przyiemny wystawiali widok. Arcy-Xiąże Ferdynand Austryiacki, wyszczególniany przez Króla, siedział wpośrod naszych Xiążąt; przyięto go przy wniyściu odgłosem trąb i pieśnią narodową Austryiacką, poczem nastąpiła Angielsko-Hannowerska, którą widze odspiewali.

D. 17. całe woysko na polach położonych na gorze Linderberg przedstawiało bitwę. D. 17. były obroty iazdy a wczoray 18. wyprawiono uroczystość na cześć bitwy pod Lipskiem; poczem Xiążęta dali dla Arcy-Xięcia Austryiackiego świetny obiad; wieczorem o godzinie 8. spalono piękne ognie sztuczne w ogrodzie zamku Herrenhausenskiego.

Turcyia.

Ze Smirny d. 2. Września. — Bryg Francuzki Rusé wysłany ku brzegów Syryyskim powrócił i przywiozł wiadomość, iż Basza Akry wydał rozkazy do uwięzienia Francuzkiego Konsula, który tylko z tysiącznemi niebezpieczeństwy uszedł ze swoim Dragomanem. Na wyspie Cyprze trwaią wciąż mordy, a Konsul Francuzki P. Mechin bardzo się lęka przyszłości i Basza nie chciał dozwolić, aby się tak on, i iego rodzina oddaliła.

Z wyspy Zante d. 2. Września. — Ismael Gibraltar zrabował 2 okręty Genueńskie. Okręt naładowany iedwabiem, o który się troskano, zaprowadził Trypolitańczyk do Bengaz, i przedał takowy. Sardyńskiego Kapitana powiesili Turcy pod pozorem, że zgwałcił prawo Narodów a właściwie, aby zabrali znaczne iego pieniądze.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.